

pariter Psalmista aspidis meminit, obturantis aures, ne murmur Incantantis audiatur, nihil aliud insinuare voluisse, quam ut vincere veneficii malignitatem anguem illum designet. Excusationem ille Veneficorum prætendisse videtur, quippe qui impotentiam artis suæ & imperitiam excusaturi, cur minus incantationes valeant anguem ipsum effecisse, furdas carminibus aures præbentem, spargunt. Non tamen prorsus negaverim, Magiam omnem & incantationes nec intercedere posse unquam, nec in angues veterum quorundam operâ intercessisse; sed rarius illud quam pro opinione. Profectò plus nimio Diaboli virtuti tribuisse perniciosum est; sed in aliam extremitatem recidisse, ut scilicet omnia ad physica & naturæ leges explicentur, non minus est exitiale. Suis terminatur limitibus Dæmonis potentia, nec quidquam nisi ad nutum Creatoris agere permittitur. Annuente Deo Magi Pharaonis virgas in angues transmutant; sed eo renuente nunquam Magorum colubri Mosaicum vorare potuerunt, à quo tamen illi vorati sunt (z). Simili prodigio Magi illi aquas in sanguinem vertunt (a), ebullire terram in ranas iusserunt (b); sed in muscis producendis virtus illorum defecit (c), coactique tandem & inviti facti sunt: *Digitus Dei est hic*. Ita planè Deus permittit interdum Dæmo-

z Exod. 7. 11. 12.
a Ibid. ver. 19. 21.
b Ibid. cap. 8. 3. 7.
c Ibid. vers. 18.

ni Magisque, ut angues excantent; simulque præscriptis eorum potestati limitibus, aliqua, quæ maxime vellent, rogantibus non indulget. Accidit etiam non raro, ut iusto Providentiæ consilio idem Magus ipsum perniciose artis exercitium exitiale sibi experiatur. Dæmon quippe, qui hominum exitio nunquam non studet, Magorum jussionibus contemptis credulos sepe decipit, incautosque in foveam præcipitat.

Cæterum facile, quantum assequor, intelligimus, omnia quæ in Scriptura de Magia & incantationibus referri possunt, nihil autoritatis exitiali illi arti vel Artificibus conciliare. Quod enim re malum est, nunquam licitum efficeretur. Porro mala esse incantamenta & maleficia, quæ Deus expresso mandato & capitali poenâ in Lege prohibuit, (d) quis neget? Nihil iustitiæ & æquitati naturali Creatoris magis repugnat. Si res in Scripturis relata, & quodammodo etiam laudata satis daret ad malum agendum facultatis, liberum esset cuique Judicem illum in Scriptura memoratum imitari, qui nec Deum alioqui nec homines reveritus, importunitate tamen rogantium concessit, quod æquitati negaverat (e); sive famulum illum infidelem, qui amicos sibi è facultatibus Domini sui concilians, prudentiæ à Domino laudatur (f).

d Deut. 18. 11.

e Luc. 18.

f Luc. 16. 2.

DISSERTATIO IN AUTHORES PSALMORUM.

Omnium Poeticarum Lucubrationum Collectionem, quam noverimus, vetustissimam esse Psalterium negaverit nemo. Ipsi horum Carminum Authores & carmina, multò carmina & Poetas totâ vetustate celebratissimos superant. Vetustissimorum Græcorum carminum argumentum in Theologia quadam & Religione commentitiâ æquè & stultâ, vel saltem in expeditionibus ad arbitrium confectis, aut in chimærica quadam virtute, insanis amoribus, agriculturâ, ludisque solâ vanitate & levitate Græcorum celebratis versatur. Sunt, quas præscribunt, imperfectissimæ moralis regulæ, quibus vitia ipsa suorum Authorum plurimum derogant; super hæc, carmina quadam corruptissimorum Numinum laudes celebrant, quorum vitia flagitium quodcumque humanum superant. Eò potissimum collimant carmina omnia Paganorum. Quales verò eorum Poetæ? gens interdum obscuris orta natalibus; in eo semper vitiosa, quodd nobilissimum ingenium & calamum foedis amoribus vitiosque insinuandis deturpaverint; quibus superstitio cultus conciliabatur, quibus de-

bitæ virtuti laudes, crimini tribuerentur, veneri, ambitioni, auidaciæ, impietati. Nihil simile apud Hebræos, quorum Vates Divino Spiritu afflati viri, morum sanctitate, ingenii præstantiâ, corde puro, integrâ religione, spectatâ virtute, & sapientiâ, natalium etiam claritate commendabantur. Recensentur enim inter Poetas Sacros Herôes, Reges, Principes. Quod verò carminum argumentum? Religio, Numen, opera Dei ejusque attributa, laudes, mysteria, Leges & moralis disciplina; regulæ; historia populi Dei servitiis addicti, quam ferè totam Divina hæc Scripta complectuntur. Epinicia sunt relatæ victoriæ, & grati animi à Regibus, Ducibusque religiosissimis posita monumenta. Accedunt vaticinia adventûs, Regni, rerum gestarum, mortis, & resurrectionis Jesu Christi hominum Servatoris. Moralis disciplina gravis puraque dogmata sunt, solida pariter & sancta; omnia tandem ad religionem, pietatem, virtutem, sapientiam composita. Hæc Librorum sacrorum carmina; nec alios populum Dei decet Poetas.

Licet autem ad inquirendos singulorum Psalmorum Authores nullâ utilitatis nec-

cess-

a Theodoret. Prefat. in Ps.

cessitate adigamur, quemadmodum Sancti Patres animadvertunt [a], cum satis superque habeatur, omnia Divino Spiritui afflanti tribuenda: *Cum ejus*, ait S. Gregorius in Job cap. 1. n. 2. *rei Spiritum Sanctum auctorem tenemus, quia Scriptorem quærimus, quid aliud agimus, nisi legentes literas de calamo percontamur?* non est tamen cur reprehendatur eorum studium, qui ad inquirendum de Authoribus Divino Spiritu afflatis operam suam conferunt; quorum in ea re labor non ædificationi tantum nostræ, sed & instructioni conferre plurimum nocitur. Non enim Deus ad munus Propheticum homines vocat plerumque, nisi quorum vita morum disciplina est; nihilque cum illis intentatum relinquit, quò ad sanctitatis & perfectionis culmen deducat. Viam illis struit per mediam aquam & ignem, deprimit, extollit, vexat, quò magis magisque perficiantur; & in omnibus vitæ statibus viros illos exercens, exemplar omnium hominum conditioni & omni pariter vitæ statui proponit. Amanuensem quidem Epistolæ seu Scripti alicujus, quamvis eximit, cur sedulo quæramus nihil est; nihil pariter de calamo, quem potissimum Scriptor adhibuit; sed qua occasione, qua de causa, qua temporis circumstantiâ, quis Author Divino Spiritu afflatus, quem sibi finem scribendo proposuit, intellexisse non modicè confert. Vix enim alioqui verus Scripti Operis sensus penetraretur; & Liber, quem his omnibus inexploratis legendum suscipimus, veluti Liber habendus est sigillo obfignatus, qui literas ignoranti legendus traditur. David, vel quis alius Psalmorum Author, sibi potissimum scribebat, & quos in se experiebatur, obsequii, amoris, fidei, charitatis erga Deum sensus promebat; ipse se instruit, suæ laborat ædificationi, & in laudibus Creatoris sui se ipsum exercet. Æquè tamen & nobis scribebat, ut ejus mentem nosse ad nos pariter spectet. Qui autem poterimus, dum Scriptorem ignoremus? Perinde ne habebitur seu Levita vel merus Propheta spectetur, qui coram Domino provolutus crimen suum profitetur, ac tantus Rex, qui regio factu abjecto, humilem criminis sui confessionem profertur?

In assignandis Psalmorum Authoribus varia est Patrum sententia; aliis uni Davidi omnes tribuentibus; aliis tribuendos negantibus. S. Chrysostomus in Ps. 50. S. Ambrosius Præf. in Ps. 1. S. Augustinus de Civit. lib. 17. cap. 14. Theodoretus Præf. in Ps. Cassiodorus Prolog. in Ps. Euthymius Præf. in Ps. Philastrius Her. 79. priorem sententiam defendunt; posteriorem S. Hilarius Prolog. in Ps. Pseudo Athanasius in Synopsi, S. Hieronymus Ep. ad Sophron. & Ep. ad Cypr. alique fecerunt. Utraque hæc opinio Scriptorum turbâ defenditur; modò singularum rationes expendendæ.

Quæ Davidem totius Psalterii Authorem defendit sententia, illud habet præ alia commodi, quodd nunquam in Novo Testamento ex Psalmis sententiæ laudentur, nisi sub Davidis nomine (b). Ita

b Matth. 22. 42. Luc. 20. 41. Marc. 12. 36.

sanè locutos scimus Jesum Christum & Apostolum Petrum ad Judæos (c), ad carpendum si quid absonum audissent intentissimos. Nec prætereundum est, Apostolum Petrum sub Davidis nomine laudasse sententiam ex secundo Psalmo, qui sanè in originali Sancti Regis nomine non inscribitur. Recepta igitur tunc temporis opinio apud Judæos ferebat, totius Psalterii Authorem habendum esse inclytum hunc Vatem & Psalterem Israelis, quo duplici titulo ipse sibi placet 2. Reg. 22. 1. *Dicit David filius Isai, egregius Psalterem Israel: Spiritus Domini locutus est per me, & sermo ejus per linguam meam.*

In solemnem Templi Salomonici dedicatione nullos alios hymnos norant Cantores quam Davidis: *Levita in organo carminum Domini, quæ fecit David Rex ad laudandum Dominum. . . . Hymnos David canentes per manus suas (d).* Cum Ezechias Divinum in Templo Jerosolymitano cultum restituendum suscepisset, præcepit Levitis, ut laudarent Dominum sermonibus David & Asaph Videntis (e). Porro Asaph Princeps erat Cantorum sub Davide. Post captivitatem Babylonicam secundi Templi dedicatio laudibus Domini celebratur in Canticis Davidicis, & instrumentorum, quibus Rex ille usus fuerat, harmoniâ [f]. Nehemias inito colligendorum sacrorum Librorum consilio, Psalmos David (*) cum scriptis Prophetarum & Literis Regum collegisse legitur. Davidis studium in constituendis Cantoribus sacrisque Canticis pangendis in usum Altaris Domini, commendat Eccli. 47. 10. *Stare fecit Cantores contra Altare, & in sono eorum dulces fecit modos.*

Perpetuus Ecclesiæ & Ecclesiasticorum Authorum stilus Psalterium nomine *Psalterium Davidis* designat; laudatque non semel eum Librum vel singulari *Propheeta* nomine vel Davidis (g). Id porro vetustâ aded & uniformi consuetudine obtinens, non nisi ex receptâ apud omnes persuasionem repetendum est, quæ totius Psalterii Authorem Davidem tenet. Plus aliquid audeat Philastrius Hæres. 79. cui Hæreticum audit, quicumque aliis Authoribus præterquam uni Davidi Psalmos tribuerit. Theodoretus post relatam eorum sententiam, qui Core, Ethan, Asaph, alioque Authores statuunt eorum Carminum, quæ illorum nominibus inscribantur; post discussa insuper rationum in eam rem momenta, concludit tandem: *Vincat plurimum sententia; plures enim Scriptores Davidis asserunt esse [h].* Idem nihilominus Theodoretus in Titulum Psalmi 72. eam opinionem non satis assertam habuisse designat; fatetur enim nihil certi definire se, sive quodd Asaph Author ejus Psalmi, sive quodd musicus tantum credatur. S. Chrysostomus in Psal. 50. observat, Davidem in suis Psalmis non res tantum à se gestas, non bonam tantum malamque fortunam suam descripsisse, sed & vices expressisse Judæorum, qui à Nabuchodonosore in captivitatem deducti sunt; sicut & vitam, mortem, & resurrectionem Jesu

c Act. 2. 25. 35. Vide & Acta 4. 24. 25.

d 2. Par. 7. 6. Vide etiam 1. Par. 23. 5.

e 2. Par. 29. 30.

f 1. Esdr. 3. 10. 11. & 2. Esdr. 12. 35. 39. * 2. Esdr. 2. 13.

g Cassiodor. Prefat. in Psal. Usus Ecclesiæ Catholicae Spiritus S. inspiratione generaliter & immobiliter tenet, ut quicumque eorum Psalmorum cantandus fuerit, Lector aliud prædicare non audeat, nisi Psalmos David. h Pref. in Ps.